

Socio-Cultural Context of Education

→ ২০২২ নেত তালিক্ট, একে অজবান'ৰ দ্বাৰা সঠিত 'Social Change' নামৰ প্ৰক্ৰি়াৰ দ্বাৰা সামাজিকে সৰিবৰ্তন ঘটনাটী সূচনা কৰে, সামাজিক সৰিবৰ্তন শব্দটো দুটা পদ মিল হৈ গৈছে - 'সামাজিক' মানে সমাজৰ মত অধিত অৰ্থে "সৰিবৰ্তন" মানে বৰ্তমান অৱস্থাৰ সৰ্ব বিচালিত হোৱা, যিহে সামাজিক সৰিবৰ্তন মানে মনৰ সমাজৰ গাঠনি অৰ্থে কাৰ্য্যকৰণীৰ সৰিবৰ্তন হোৱা এক প্ৰক্ৰিয়া।

সামাজিক সৰিবৰ্তনৰ প্ৰক্ৰতি -

- ১) অবিৰত (Continuous)
- ২) ভিন্নতা (Not Uniform)
- ৩) সম্প্ৰদায়ৰ সৰিবৰ্তন (Community change)
- ৪) পৰিবেশীয় (Environmental) সৰিবৰ্তন
- ৫) মানৱীয় সৰিবৰ্তন (Human change)
- ৬) সৰিকল্পিত বা অসৰিকল্পিত (Planned or unplanned)
- ৭) চুটি বা দীৰ্ঘমায়ী সৰিবৰ্তন (Short or long change)

সামাজিক সৰিবৰ্তন কাৰক বা উপাদানৰে

- ১) ভৌতিক কাৰক
- ২) আন্তঃসংস্কৃতিক কাৰক
- ৩) প্ৰায়ুগিক কাৰক
- ৪) অধ্যনৈতিক কাৰক
- ৫) জ্ঞানোবেদগামিক কাৰক
- ৬) শৈক্ষিক কাৰক
- ৭) ব্যৱহাৰিক কাৰক

The concept of culture can be classified into ~~three~~ —

- (i) Subjective Culture — It is viewed as something invisible that resides in people's mind.
- (ii) Objective Culture — It is created by individuals and residing outside them. Visible cultural artifacts — clothes, work instrument and invisible element — marriage system, law etc.

(iii) Culture as a system of behaviour — Culture consists of the conventional patterns of thought, activity, & artifact that are passed on from generation to generation.

(iv) Culture as a set of meanings

(v) Culture as an independently existing phenomena — it can be studied independently of its carriers. the human being.

(vi) Culture as a human construct. 'mental idea'

- Nature
- (i) ব্যক্তিগত সংস্কৃতি
 - (ii) বস্তুগত " "
 - (iii) অসংগত স্থানালী বিচার সংস্কৃতি
 - (iv) অসংগত সংস্কৃতি বিচার সংস্কৃতি
 - (v) স্বল্প পরিধি
 - (vi) মানব নির্মাণ

Cultural Lag

The U.S. sociologist William F. Ogburn (1886-1959) developed the concept of cultural lag*. Cultural lag occurs when unequal rates or degrees of change between interdependent parts of culture leads to maladjustment. According to Ogburn, cultural lag is a common societal phenomenon due to the tendency of material culture to evolve and change rapidly while non-material culture tends to resist change and remain fixed for a far longer period of time.*

* in his 1922 work "Social Change with Respect to Culture & Original Nature."

1. The term cultural lag refers to the notion that culture takes time to catch up with technological innovation, and the resulting social problems that are caused by this lag. Thus the difference betⁿ material culture and non-material culture is known as a cultural lag.

ব্যক্তি আৰু সমূহ/দলবোৰৰ মাজত সদ্ভাৱিত আৰু
 প্ৰক্ৰিয়াৰ সম্বন্ধত সামাজিক আন্তৰ্গতীৰ্ণতা বুলি ক'ব পাৰি।
 প্ৰকৃতি -

- ① নিৰ্দিষ্ট উদ্দেশ্য/মুঠ্য।
- ② সদস্যৰ মাজত অৰ্বসম্বন্ধিত।
- ③ স্থিতি আৰু হস্তিকৰণৰ মাজত অস্থিতি।
- ④ আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক প্ৰকৃতি।
- ⑤ অন্তৰ্গতীৰ্ণ নিয়ন্ত্ৰণ কাৰ্য (Control of organization)
- ⑥ সদস্যতা বিকল্পন (Selection of member)
- ⑦ আন্তৰ্গতীৰ্ণ বৈশিষ্ট্য (Structural character)

Types - ① আনুষ্ঠানিক সামাজিক আন্তৰ্গতীৰ্ণতা
 (Formal social organization)

② অনানুষ্ঠানিক সামাজিক আন্তৰ্গতীৰ্ণতা।
 (Informal social organization)

আনুষ্ঠানিক সামাজিক আন্তৰ্গতীৰ্ণতা (Formal social organization)

- ① A specific function (নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য বা হস্তিকৰণ)
- ② Norms (নিয়মসমূহ)
- ③ Status and Division of Labour (স্থিতি আৰু প্ৰকাৰ বিভাজন)
- ④ Authority (স্বত্ব কৰ্তৃ সত্তা)
- ⑤ Rationality (যৌক্তিকতা)
- ⑥ Relative Permanence (আংশিক স্থিৰতা)
- ⑦ Test of Membership (সদস্যতা পৰীক্ষা)
- ⑧ Name and other identification symbols (চিনাক্তকৰণৰ নাম আৰু চিহ্ন)